

ACADEMIA ROMÂNĂ

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

Calea 13 Septembrie nr. 13, P. O. Box 5-42, 050711
București, România
E-mail: edacad@ear.ro

Tel.: 021/318 81 46
021/318 81 06/2119
Fax: 021/318 24 44

RAPORT DE ACTIVITATE PE ANUL 2021

La Editura Academiei Române, până la finele anului 2021 vor fi tipărite 112 (90 sunt tipărite, 22 sunt în curs de apariție). De asemenea, au fost tipărite 170 numere de revistă, circa 15 numere fiind în diferite stadii de lucru.

Publicațiile acoperă majoritatea domeniilor științifice, reprezentând, în mod echilibrat, atât zona umanistă sau a științelor sociale, cât și științele tehnice, ale naturii, medicină și.a. Cu titlu de exemplu, menționăm câteva dintre lucrările semnificative: Memoriile Secției de Științe Istorice și Arheologie, Spiritualitatea juridică în creațiile perene românești, autor Bogdan Cuza, Atlasul lingvistic al dialectului aromân, vol. II, autori Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci, Pandemia Covid 19 în România. Aspecte patogenice, clinice și farmacologice, coordonatori Victor Voicu, Irinel Popescu, Pandemia. Constraințe și oportunități economice, coordonatori Bogdan Simionescu, Victor Voicu, Istoria fizicii în România, coordonator Cristian Presură, Meningioamele intracraniene, autor Leon Dănilă, Documenta Romaniae Historica, B. Țara Românească, vol. XLI, 1656, editori Violeta Barbu, Gheorghe Lazăr.

Cele mai multe dintre cărțile apărute fac parte din planul de cercetare al Institutelor Academiei Române. De asemenea, au fost publicate lucrări având ca sursă de finanțare fonduri proprii ale autorilor, subvenții sau sponsorizări. Multe cărți dintre cele mai importante, din domenile istorie, filosofie, științe sociale sau ale naturii, au fost finanțate de către Fundația „Patrimoniu” a Academiei Române. Pentru conformitate, anexăm liste cărților și revistelor apărute.

Activitatea în condițiile Pandemiei COVID-19

Și în cursul anului 2021 au continuat să-și facă efectele criza provocată de epidemia Covid 19, dar și cea economic-financiară. Restricțiile obiective, de ordin sanitar, nu au diminuat activitatea editorială. Cărțile și periodicele au fost trimise în mod regulat către editură, corespondența cu autorii sau comitetele de

redacție fiind susținută mai ales prin telefon sau on-line. Colectivul editurii a fost prezent în instituție, respectând normele sanitare și măsurile de prevenire a bolii. Atunci când a fost necesar ca autorii să fie prezenți în instituție, au fost respectate integral normele sanitare (purtarea măștii, păstarea distanței sociale, programarea întâlnirilor astfel încât să nu vină mai multe persoane din afară în aceeași zi, asigurarea dezinfecției în fiecare birou etc.).

Colectivul redațional-tehnic sau administrativ a fost coordonat astfel încât redactarea și tehnoredactarea, corecția manuscriselor și trimiterea lor către autori să nu fie pereclitate în niciuna dintre fazele editoriale până la semnarea Bunului de tipar sau a Bunului de difuzare. Unele dintre lucrări, considerate apariții editoriale de excepție, au fost redactate în cele mai bune condiții și într-un timp relativ scurt, fiind lansate în cadrul unor evenimente publice organizate de Academia Română.

S-a organizat întreaga activitate astfel încât, în timpul cel mai optim, să fie îndeplinite obiectivele specifice activității. Au fost redactate adrese, note, rapoarte periodice către Academia Română, institute sau comitetele de redacție ale revistelor, în care au fost solicitate date referitoare la o mai bună organizare a procesului editorial, trimiterea manuscriselor pentru avizare științifică, contractarea de fonduri pentru finanțare și.a. A fost asigurat circuitul manuscriselor sau corecturii virtuale, în diferite faze (Bun de cules, Bun de tipar etc.), atât la cărți, cât și la reviste, astfel încât redactorii, tehnoredactorii și secretariatul de redacție a asigurat permanent ritmicitatea aparițiilor și respectarea programului editorial. De asemenea, s-a asigurat livrarea comenziilor către tipografii, expediția lucrărilor apărute către autori, instituții publice sau difuzori interni și externi, difuzarea către biblioteci, Academia Română – activități specifice compartimentului Depozit de carte și celui administrativ.

În fiecare moment, a fost păstrată legătura directă sau on-line cu autorii astfel încât au fost publicate la timp atât cărțile, cât și revistele, până la sfârșitul anului în curs urmând să fie publicate toate lucrările care au asigurată finanțarea.

Portofoliul de manuscrise

Portofoliul de manuscrise și oferte din luna ianuarie cuprindea circa 40 de titluri de carte. În luna decembrie a anului 2020, am trimis adrese către institutele și secțiile Academiei Române pentru a solicita noi oferte de publicare, în special, pentru lucrările din planul de cercetare. Acestea au fost primite și au fost introduse în portofoliu.

Principalul obiectiv pe care l-am urmărit a fost apariția în cele mai bune condiții a publicațiilor, atragerea de fonduri bugetare (prin Academia Română, Fundația Patrimoniu) sau extrabugetare; în acest sens, au fost scrise proiecte de finanțare, adrese și memorii către Academia Română, universități, instituții de cultură, pentru suplimentarea/acordarea de fonduri bugetare/extrabugetare în vederea publicării volumelor.

Activitatea redacției/secretariatului și tehnoredacției

În cele două servicii au fost asigurate redactarea, tehnoredactarea; gestionarea și fundamentarea fondurilor; organizarea activităților specifice și urmărirea operativă a fazelor de editare și producție. Au fost redactate materiale sau rapoarte sintetice în vederea promovării publicațiilor editurii.

Secretariatului de redacție a întocmit documentația relativă la evidența stadiului diferitelor faze de editare și tipărire ale publicațiilor, corespondența internă și internațională cu autori și instituții, dialogul cu partenerii implicați prin relații contractuale în vederea tipăririi și difuzării cărților și revistelor care apar în editură.

Programul editorial a fost realizat integral. Repartiția lucrărilor s-a făcut eșalonat, pe măsură ce au intrat în editură. În cursul acestui an au fost organizate două concursuri de ocupare a unor posturi vacante. Au fost ocupate două posturi de redactor, unul la secretariatul de redacție și îcă un post la compartimentul resurse umane. Tuturor membrilor colectivului le-au fost repartizate, conform calificării și fișei postului, sarcini concrete privind activitățile curente.

Toate fondurile au fost cheltuite potrivit structurii aprobate, ținându-se cont de repartizarea trimestrială și lunară, cele destinate cheltuielilor de personal fiind repartizate conform Legii 153/2017.

Au fost atrase venituri pentru editarea lucrărilor în sistem extrabugetar pentru aproximativ 90 titluri de carte.

Publicațiile apărute au constituit, în majoritate, rezultatele cercetării colectivelor institutelor Academiei Române, cărți ale membrilor Academiei Române, lucrări colective sau de autor originale.

Colectivul editurii, redactorii și tehnoredactorii, împreună cu salariații din celealte compartimente, s-a străduit să realizeze în întregime programul de apariții, în condițiile în care multe dintre cărți și periodice au intrat în redacție destul de târziu și, de asemenea, o serie dintre acestea având grave carențe de conținut sau redactare. În conformitate cu normele noastre, acestea din urmă au fost restituite autorilor/coordonatorilor/comitetelor de redacție pentru a fi remediate. În urma analizei la nivelul compartimentelor responsabile, s-a luat hotărâre să fie respinse de la publicare o serie de cărți care nu corespundeau normelor editoriale. De asemenea, altele nu au primit acordul de publicare din partea Academiei Române.

Redactorii au corectat și au pregătit în vederea tipăririi mai multe lucrări decât cele programate, acestea urmând să realizeze în cursul anului 2022. Pentru unele dintre ele nu s-a reușit atragerea de fonduri, astfel că au fost amânate până la identificarea unor surse valabile. Față de cele declarate la începutul prezentului Raport de activitate, menționăm că redactorii au pregătit efectiv circa 130 de titluri de carte.

Serviciul redacțional, împreună cu secretariatul de redacție, a pregătit documentația necesară întocmirii proiectelor necesare sponsorizării, ca și corespondența cu Academia Română, autori, comitete de redacții ale periodicelor, case editoriale din străinătate etc.

Depozitul de carte

Colectivul depozitului de carte a asigurat gestiunea, difuzarea, evidența faptică și scriptică a cărților și revistelor apărute.

În cadrul compartimentului depozit au fost introduse stocurile în baza de date electronică, în colaborare cu Serviciile contabilitate, redacțional și tehnoredacțional.

Prin serviciul gratuități, au fost difuzate exemplarele semnal, ca și cele necesare depozitului legal, Bibliotecii Naționale a României și Bibliotecii Academiei Române. Au fost expediate exemplarele din toate cărțile și revistele apărute Prezidiului Academiei Române și membrilor secțiilor științifice, Filialelor Academiei Române. Tot depozitul livrează exemplarele din reviste Bibliotecii Academiei Române, destinate schimbului internațional de publicații, ca și, prin achizițiile de carte, difuzorilor interni și externi.

Tipografia editurii

Tipografia Editurii Academiei Române a asigurat apariția la timp a majorității revistelor și a unora dintre cărți, comandate de către Academia Română, în condiții tehnice deosebite.

Au fost tipărite 194 de titluri (în general, periodice, dar și cărți) într-un tiraj mediu de 200 de exemplare.

Fundația Patrimoniu asigură finanțarea tipografiei, ca și finanțarea cărților membrilor Academiei Române, ale unor conferințe, simpozioane organizate de Academia Română sau de către Institutele din subordine. Tot aici se tipăresc materiale promoționale, Catalogul editurii, programe, afișe, invitații pentru evenimente deosebite.

Academia Română, prin conducerea sa, cu sprijinul Secțiilor de specialitate, ne-a oferit, ca în fiecare an, sprijinul necesar îndeplinirii programului de apariții.

Structura organizatorică

În anul 2020, Editura Academiei Române a funcționat în baza unui stat de personal și organigramă având următoarea structură organizatorică:

- Posturi conducere: 5 posturi;
- Serviciul redacțional: 23 posturi, din care:
 - 10 posturi în serviciul redacțional–științe umaniste;
 - 9 posturi în serviciul redacțional–științe exacte și ale naturii, din care 2 posturi vacante;
 - 4 angajați în cadrul secretaritului de redacție;
- Serviciul tehnoredacție, grafică, multimedia – 11 posturi;
- Compartiment personal, 2 posturi;
- Compartiment administrativ, 2 angajați (curier, șofer);
- Compartiment finanțier-contabilitate, 4 angajați, 1 post vacant;
- Compartiment depozit, 4 angajați;
- Oficiul juridic, 1 post vacant;
- Auditor intern, 1 post vacant;
- Inspector specialitate achiziții – 1 post vacant.

TOTAL = 54 posturi aprobate (48 posturi ocupate).

Difuzarea publicațiilor

O problemă pe care încercăm să o rezolvăm în fiecare an, reluând-o cu această ocazie, este reprezentată de difuzarea publicațiilor. Editura a încheiat contracte de difuzare cu firme de profil, însă volumul ieșirilor este întotdeauna mai mic decât cel al intrărilor.

Dacă la reviste, prin intermediul schimburilor internaționale, difuzarea către terți și ca urmare a reducerii tirajelor, nu mai rămân stocuri, la carte, în special pentru tirajele din buget sau cele subvenționate, rămân permanent stocuri nevândute care se adaugă la cele deja existente.

Am identificat stocurile și le-am conservat. Este necesar ca stocurile care sunt foarte vechi și nu mai sunt de actualitate, sunt depreciate fizic, să fie casate. Asta se poate întâmpla însă numai după înființarea unei comisii de evaluare aprobată de Academia Română.

Corelat cu implementarea programului electronic de evidență și gestiune, s-a introdus și programul de evidență electronică a conturilor, furnizorilor și debitorilor în cadrul serviciului economic-financiar. Acesta ajută la identificarea mai rapidă a situației fondurilor și plășilor (balanță economică) și corelarea periodică, în timp util, cu intrările/ieșirile din Depozitul de carte. Pentru organizarea evidenței stocurilor și a vânzărilor, atât la Depozitul de carte, cât și în contabilitate s-au cumpărat unități de calcul și programe specifice.

Necesitatea înființării unei librării

Trebuie totuși să subliniem că promovarea și difuzarea în modalitatea descrisă mai sus nu este nici pe departe satisfăcătoare și nu reușește să difuzeze și să aducă înaintea publicului cititor producția reală de carte a editurii. Trebuie acordată atenție creării unui sistem de difuzare propriu, cel puțin în București. Deși am ridicat anual problema înființării unui spațiu propriu pentru vânzare, acest lucru nu s-a realizat. Este necesar, de asemenea, să extindem rețeaua de difuzare la nivel național. Se resimte, totuși, *lipsa unui sediu adecvat de vânzare dedicat exclusiv lucrărilor apărute la Editura Academiei Române (librărie)*, mai ales în București. În depozit sunt mii de titluri din anii 60 – '70 și chiar mai recente, unele cu valoare de piață redusă, care pot fi valorificate prin acest sistem. Tirajul acestora se situează între câteva zeci, sute sau mii de exemplare.

Un sprijin important ar putea fi oferit prin recenzarea sau semnalarea aparițiilor în revistele Academiei. În afara revistelor „Academica” și „Contemporanul”, din totalul de numere de revistă apărute sub egida Academiei Române și a editurii nu credem că sunt publicate recenzii despre cărțile apărute la Editura Academiei – majoritatea sunt ale cercetătorilor din Institute – într-o proporție ceva mai mare de 10% dintre acestea. Semnalarea lucrărilor de plan,

recenzarea lucrărilor membrilor Academiei Române nu se reflectă în activitatea redațională a revistelor.

Problema promovării lucrărilor editurii comportă mai multe semnificații:

– faptul că lucrările nu sunt îndeajuns promovate (prin recenzii, mijloace TV-radio, internet) duce la diminuarea cererii de carte, astfel încât în depozitul nostru se acumulează stocuri fără mișcare;

– promovarea presupune o echipă specializată și dedicată exclusiv marketingului; în ultimii ani, personalul administrativ a fost diminuat – prin pensionare, reducere de posturi etc.

– cea de-a treia, dar nu cea din urmă, consecință a lipsei de difuzare și promovare este că tot mai mulți cititori preferă edițiile on-line; această alternativă a devenit în ultimul timp o necesitate, mai ales pentru reviste, fiind reclamată de comitetele de redacție pentru a-și putea accredita publicațiile.

Se creează astfel o contradicție: dacă nu avem spații de vânzare directă, și nici oameni pentru marketing, se măresc stocurile; pe de altă parte, cererea de ediții on-line face aproape imposibilă vânzarea. Solicităm, de aceea, o decizie fermă și rapidă a Academiei Române privind aceste aspecte: difuzarea și gestionarea on-line a aparițiilor, dar și asigurarea difuzării exemplarelor tipărite în primul rând într-un sistem de librării al Editurii sau prin contractarea producției de către difuzori, apoi pentru biblioteci, schimburi internaționale, Academie etc.

Redactorii și tehnoredactorii promovează, pe cât le permite timpul solicitat de sarcinile de serviciu derivate din fișa postului, lucrările în cadrul întâlnirilor cu autorii, comitetele de redacție, cititorii etc. Această activitate nu se poate efectua însă, o subliniem încă o dată, decât cu personal calificat și dedicat exclusiv pieței și promovării publicațiilor.

Pe de altă parte, în ciuda faptului că editura a îndeplinit, cu un colectiv din ce în ce mai diminuat, activități specifice la un înalt nivel (redactare, tehnoredactare, grafică și.a.), remarcate de autori, publicul larg sau de Consiliul editorial al Academiei Române, personalul său este amenințat de un proces ce va avea ca rezultat descalificarea profesională, din cauze de ordin material și social, **având cele mai mici salarii din domeniul academic și bugetar** (a se vedea lista cu salarii nete, anexată).

Salariile personalului contractual al Editurii Academiei Române

Angajații noștri au cele mai mici salarii atât din sectorul academic, cât și, la nivel de ramură, din România.

În fiecare an ne-am străduit să punem în operă proiecte care constituie o carte de vizită pentru Academia Română, pentru știința și cultura națională, iar aceasta în ciuda condițiilor finanțări-economice, constant nefavorabile acestui domeniu, realizând un tur de forță, profesionalism și abnegație, cu oameni din ce în ce mai puțini. Există, o repetăm mai mult ca oricând, *riscul*

deprofesionalizării și deprecierii actului editorial în sine dacă nu se iau măsuri ferme în sensul îmbunătățirii condițiilor financiare și a recunoașterii statutului editorilor de carte științifică.

De aceea, în raport cu principiile de echitate și corectitudine, vă rugăm să luați măsuri pentru remedierea acestei situații, în sensul înscrerii editorilor Academiei Române (redactorilor, tehnoredactorilor etc.), în ceea ce privește grila de salarizare, în rând cu celealte categorii de personal din cadrul celui mai important for cultural și de cercetare al țării.

Obiective și strategii

Editura Academiei își va coordona astfel activitatea încât să asigure îndeplinirea optimă a principalelor obiective care sunt valabile odată cu reluarea fiecărui ciclu anual:

– Întocmirea unui portofoliu variat, corelat cu bugetul propriu. Pentru asigurarea acestui obiectiv și datorită faptului că fondurile alocate tipăririi nu sunt niciodată corelate (suficiente) cu volumul programat al publicațiilor, este necesară alocarea unui *buget majorat*. După estimările preliminare, lucrările oferite – majoritatea din planul de cercetare –, ca și revistele care trebuie editate, cel puțin în ceea ce privește costurile de tipar, necesită fonduri superioare celor alocate în anul 2020. În anul 2022, ca urmare a fundamentării planului de apariții consensuat în rapoarte fundamentate pe programul îndeplinit în anul 2021, pe cărțile atrase (Portofoliu de oferte și manuscrise), estimăm că vor fi publicate 120 de titluri de carte.

– De asemenea, știm că multe dintre lucrările din planul de cercetare (dicționare, monografii, atlase etc.) pot avea și impact de piață; sugerăm colectivelor care le pregătesc să ia în considerare cu prioritate Editura Academiei Române ca partener pentru publicare, în condițiile în care putem realiza lucrări la un raport preț – calitate adeseori mai bun ca editurile particulare.

– *Colectivele Institutelor care beneficiază de granturi sau fonduri alocate prin programe naționale sau internaționale se pot adresa editurii pentru finalizarea publicistică a cercetării.* Astfel de lucrări pot intra în circuitul științific și în fondurile bibliotecilor, devenind rezultate de necontestat; disiparea informației în conferințe și comunicări distințe se poate contracara prin reunirea în volume care vor crește prestigiul științific, putându-se astfel impune publicului și forurilor interesate.

– De-a lungul timpului, Editura Academiei Române a inițiat și publicat numeroase colecții și serii de prestigiu (colecții de documente, monografii, opere ale autorilor clasici, atlase și dicționare) care s-au impus în rândul specialiștilor și printre cititorii cu cele mai variate preocupări. Intenționăm să continuăm colecțiile tradiționale, dar și să inițiem altele noi.

Redactorii și întregul colectiv editorial vor fi stimulați să creeze o platformă de dezbatere și sugestii menite atragerii de titluri reprezentative.

– Organizarea întâlnirilor cu reprezentanții Colegiilor de redacție pentru întocmirea unui plan realist de depunere a manuscriselor, care să permită editarea în timp optim.

– Organizarea licitației pentru serviciile tipografice. Tipografia editurii noastre a preluat aproape în întregime tirajul revistelor, dar și al celor mai multe cărți care apar în format broșat.

– Reducerea perioadei dintre fazele de editare și chiar reducerea costurilor – obiectiv care se realizează prin producția proprie la tipografia din editură.

– Colaborare mai intensă cu membrii Consiliului editorial, desemnați de către Secțiile Academiei, dar și cu membrii Secțiilor, președinții colegiilor de redacție, directorii Institutelor Academiei, pentru sprijinirea în realizarea programului editorial care, într-o proporție însemnată, reprezintă programul de cercetare și publicații din sistemul academic.

– Reluarea serilor de lansări de carte, întâlniri cu autorii. În legătură cu acest aspect, menționăm că am deschis un spațiu de expunere permanentă și vânzare a cărților și revistelor în incinta Editurii Academiei, care va sprijini difuzarea, fără a suplini însă un spațiu special destinat acestui scop, și anume o librărie.

– Promovarea prin anunțuri pe internet a lucrărilor importante, lansări de carte și expoziții la care editura va participa periodic.

– Redactorii și tehnoredactorii au fost cooptați în promovarea lucrărilor la fiecare ediție a târgurilor naționale, cu prilejul lansărilor organizate la sediul Editurii sau al Academiei. Am inițiat de mai mulți ani un program de prospectare a cererii de carte, de atragere a autorilor în programul editorial, prin ofertă detaliată și de ansamblu a capacităților proprii de producție, care asigură competitivitate și profesionalism în orice fază.

Reviste acreditate ISI sau în alte baze de date

Dintre revistele care apar sub egida Editurii Academiei Române, 12 sunt acreditate ISI, fiind indexate în baza de date *Science Citation Index Expanded (SCI-EXPANDED)*, *Social Sciences Citation Index (SSCI)* sau *Arts and Humanities Citation Index (AHC)*. Prezentăm lista revistelor acreditate:

- Acta Endocrinologica
- Cellulose Chemistry and Technology
- Mathematical Reports
- Proceedings of the Romanian Academy. Series A: Mathematics Physics, Technical Sciences, Information Science

- Revista de etnografie și folclor, Journal of Ethnography and Floklore
- Revue roumaine de chimie
- Revue roumaine de linguistique
- Revue roumaine de philosophie
- Revue roumaine des sciences techniques. Série d'Électrotechnique et énergétique
- Romanian Journal of Information Science and Technology
- Romanian Journal of Morphology and Embryology
- Romanian Journal of Physics
- Romanian Reports in Physics
- Romanian Journal of Political Science

Majoritatea revistelor care apar la Editura Academiei Române sunt cotate internațional și apar în baze de date din Europa și America.

A fost redactat portofoliul de manuscrise sau oferte existente până în prezent, pe Secții și domenii (discipline) științifice, fiind repartizat fiecărui membru al redacției/tehnoredacției.

Anexe: Lista cărților apărute la Editura Academiei române în anul 2020;
 Lista revistelor apărute la Editura Academiei Române în anul 2020.

